

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

**ΤΜΗΜΑ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ**

**«ΑΝΑΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ»
(ACTUARIAL SCIENCE AND RISK MANAGEMENT)**

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΠΕΙΡΑΙΑΣ 2020 (Ιούνιος)
ΦΕΚ 3352/τ.Β΄/10-08-2018
ΦΕΚ 2074/ τ.Β΄/04-06-2019
ΦΕΚ 3163/τ.Β΄/12-08-2019
ΦΕΚ 3047/τ.Β΄/22-07-2020
Φ.Ε.Κ. 1125/τ΄Β/14.03.2022
Φ.Ε.Κ. 1491/τ΄Β/30.03.2022

Άρθρο 1 **Γενικές Διατάξεις**

Το Τμήμα Στατιστικής και Ασφαλιστικής Επιστήμης της Σχολής Χρηματοοικονομικής και Στατιστικής του Πανεπιστημίου Πειραιώς οργανώνει και λειτουργεί από το ακαδημαϊκό έτος 2018-2019 Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) με τίτλο «Αναλογιστική Επιστήμη και Διαχείριση Κινδύνων» (MSc in Actuarial Science and Risk Management) σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.

Άρθρο 2 **Αντικείμενο – Σκοπός**

Το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) στην Αναλογιστική Επιστήμη και Διαχείριση Κινδύνων, έχει ως αντικείμενο, την εκπαίδευση και την έρευνα στην Αναλογιστική-Ασφαλιστική Επιστήμη και τη Διαχείριση Κινδύνων, καθώς και την προώθηση της εφαρμοσμένης έρευνας στους πιο πάνω τομείς.

1. Σκοπός του ΠΜΣ είναι: να εκπαιδεύσει και να εξειδικεύσει νέους επιστήμονες στο ευρύ πεδίο του Αναλογισμού και της Διαχείρισης Κινδύνων (Ασφαλιστικών Κινδύνων, Λειτουργικών Κινδύνων, Πιστωτικών Κινδύνων, Κινδύνων Αγοράς, κ.λ.π.), ώστε να είναι ικανοί να συμβάλλουν υπεύθυνα και ουσιαστικά στις πιο κάτω, κυρίως, δραστηριότητες του Ιδιωτικού και Δημόσιου τομέα:

α. Πρόβλεψη σημαντικών χρηματοοικονομικών και αναλογιστικών μεγεθών που ενδιαφέρουν επιχειρήσεις και οργανισμούς, ιδιαίτερα του χρηματοοικονομικού και ασφαλιστικού κλάδου, για τον εντοπισμό και τη διαχείριση κινδύνων.

β. Μελέτη και ανάλυση υποδειγμάτων για την ποσοτική ανάλυση και αξιολόγηση οικονομικών κινδύνων, όπως υποδείγματα ασφαλίσεων ζωής και γενικών ασφαλίσεων, επενδυτικά και συνταξιοδοτικά προγράμματα κλπ.

γ. Ανάπτυξη νέων μεθοδολογιών που αποσκοπούν στην ελαχιστοποίηση χρηματοοικονομικών κινδύνων και τη βελτιστοποίηση επενδυτικών στρατηγικών.

δ. Μελέτη και ανάλυση υποδειγμάτων στο πεδίο του Αναλογισμού, καθώς επίσης και ανάπτυξη μεθόδων και τεχνικών στον τομέα της διαχείρισης ασφαλιστικών επιχειρήσεων.

ε. Μελέτη και στην ανάπτυξη στρατηγικών διαχείρισης τραπεζικών, επιχειρησιακών, περιβαλλοντικών και άλλων κινδύνων.

στ. Προπτυχιακή και μεταπτυχιακή εκπαίδευση καθώς και στην ανάπτυξη νέων ερευνητικών και πρωτοποριακών μεθόδων στο πεδίο του Αναλογισμού, των Ασφαλίσεων και της Διαχείριση

Κινδύνων.

2. Με βάση την παρεχόμενη σε αυτούς εκπαίδευση, οι απόφοιτοι του ΠΜΣ θα δύνανται κυρίως:

α) Να στελεχώνουν επιχειρήσεις, δημόσιους οργανισμούς, ειδικές υπηρεσίες των υπουργείων και δημόσιων οργανισμών, τμήματα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης κλπ, όπου απαιτείται εξειδικευμένη γνώση αναλογισμού και διαχείρισης κινδύνων.

β) Να απασχολούνται σε αναλογιστικά τμήματα και τμήματα διαχείρισης κινδύνων ασφαλιστικών εταιρειών, τραπεζών ή και άλλων χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων, στα κέντρα προγραμματισμού και μελετών μεγάλων δημόσιων οργανισμών, ως ασφαλιστικοί σύμβουλοι στη βιομηχανία, ως σύμβουλοι επενδύσεων και ασφάλισης σε εταιρείες χρηματοοικονομικών υπηρεσιών κ.λπ. Στα ανωτέρω θα πρέπει να προστεθούν ο Ενιαίος Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης (ΕΦΚΑ) καθώς και τα άλλα ασφαλιστικά ταμεία και οργανισμοί, η Εθνική Αναλογιστική Αρχή (ΕΑΑ), το Ινστιτούτο Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών (ΙΟΒΕ), το Κέντρο Προγραμματισμού και Οικονομικών Ερευνών (ΚΕΠΕ), το Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών (ΕΚΚΕ), κ.ά.

γ) Να διδάσκουν σε κύκλους μαθημάτων συνεχιζόμενης εκπαίδευσης και σε πάσης φύσεως επιμορφωτικά σεμινάρια, με στόχο να εξοικειώσουν με τις αναλογιστικές και ασφαλιστικές έννοιες και μεθόδους, εργαζόμενους με επαγγελματική ενασχόληση σε σχετικά αντικείμενα ή νέα άτομα τα οποία πρόκειται να απασχοληθούν στο μέλλον στον ευρύτερο επαγγελματικό χώρο του αναλογισμού και της διαχείρισης κινδύνων.

δ) Να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους ως αναλογιστές και διαχειριστές κινδύνων, είτε ως ελεύθεροι επαγγελματίες είτε ως στελέχη σε ασφαλιστικές επιχειρήσεις και τραπεζικούς οργανισμούς.

Άρθρο 3 Μεταπτυχιακοί Τίτλοι

Το ΠΜΣ απονέμει Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΔΜΣ) στην «Αναλογιστική Επιστήμη και Διαχείριση Κινδύνων» (MSc in Actuarial Science and Risk Management).

Άρθρο 4 Δομή και Όργανα του ΠΜΣ

1. Αρμόδια όργανα για την ίδρυση, οργάνωση και λειτουργία των ΠΜΣ σύμφωνα με το νόμο 4485/2017 είναι:

α) η Σύγκλητος του Ιδρύματος,

β) η Συνέλευση του Τμήματος

- γ) η Συντονιστική Επιτροπή (ΣΕ) του ΠΜΣ,
- δ) η Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών,
- ε) ο Διευθυντής του ΠΜΣ

2. Η Σύγκλητος είναι το αρμόδιο όργανο για τα θέματα ακαδημαϊκού, διοικητικού, οργανωτικού και οικονομικού χαρακτήρα των ΠΜΣ. Επίσης, η Σύγκλητος ασκεί όσες αρμοδιότητες σχετικά με τα ΠΜΣ δεν ανατίθενται από το νόμο ειδικώς σε άλλα όργανα.

3. Η Συνέλευση του Τμήματος έχει τις εξής αρμοδιότητες:

- α) εισηγείται στη Σύγκλητο δια της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών για την αναγκαιότητα ίδρυσης ΠΜΣ,
- β) ορίζει τα μέλη των Σ.Ε.,
- γ) κατανέμει το διδακτικό έργο μεταξύ των διδασκόντων του ΠΜΣ,
- δ) συγκροτεί επιτροπές επιλογής ή εξέτασης των υποψήφιων μεταπτυχιακών φοιτητών,
- ε) διαπιστώνει την επιτυχή ολοκλήρωση της φοίτησης προκειμένου να απονεμηθεί το ΔΜΣ,
- στ) ασκεί κάθε άλλη αρμοδιότητα που προβλέπεται από τις διατάξεις του παρόντος Κανονισμού.

4. Η Συντονιστική Επιτροπή (ΣΕ) του ΠΜΣ απαρτίζεται από πέντε (5) μέλη ΔΕΠ του Τμήματος, οι οποίοι έχουν αναλάβει μεταπτυχιακό έργο και εκλέγονται από τη Συνέλευση του Τμήματος για διετή θητεία. Τα μέλη της ΣΕ δεν δικαιούνται επιπλέον αμοιβή ή αποζημίωση για τη συμμετοχή τους στην επιτροπή (31 παρ. 7). Η θητεία του Προέδρου της ΣΕ μπορεί να ανανεωθεί μία φορά. Η ΣΕ είναι αρμόδια για την παρακολούθηση και το συντονισμό της λειτουργίας του προγράμματος.

- Εισηγείται στη Συνέλευση την κατανομή του διδακτικού έργου μεταξύ των διδασκόντων του ΠΜΣ.
- Ορίζει τον επιβλέποντα και τα μέλη της τριμελούς επιτροπής εξέτασης διπλωματικών εργασιών, ο ορισμός της οποίας επικυρώνεται από τη Συνέλευση του Τμήματος.
- Εξετάζει φοιτητικά θέματα όπως αιτήσεις αναστολής φοίτησης, παράτασης σπουδών, αναγνώρισης μαθημάτων από προηγούμενη μεταπτυχιακή εκπαίδευση, αντικατάστασης μαθημάτων του παρόντος Προγράμματος με μαθήματα άλλων Μεταπτυχιακών Προγραμμάτων, και εισηγείται σχετικά στη Συνέλευση του Τμήματος.

5. Η Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών συστήνεται σε κάθε Ίδρυμα, αποτελείται από τον Αντιπρύτανη Ακαδημαϊκών Υποθέσεων, ο οποίος εκτελεί χρέη Προέδρου και τους Κοσμήτορες

του οικείου Ιδρύματος ως μέλη και έχει τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στην παράγραφο 5 του άρθρου 32 του Ν.4485/2017.

6. Ο Διευθυντής του ΠΜΣ είναι μέλος ΔΕΠ πρώτης βαθμίδας ή της βαθμίδας του αναπληρωτή, του ιδίου ή συναφούς γνωστικού αντικείμενου με το γνωστικό αντικείμενο του ΠΜΣ. Επιπλέον, είναι μέλος και Πρόεδρος της ΣΕ και ορίζεται μαζί με τον Αναπληρωτή του, με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος για διετή θητεία. Ο Διευθυντής του ΠΜΣ εισηγείται στα αρμόδια όργανα του Ιδρύματος για κάθε θέμα που αφορά στην αποτελεσματική λειτουργία του προγράμματος. Ο Διευθυντής δεν μπορεί να έχει περισσότερες από δύο (2) συνεχόμενες θητείες και δεν δικαιούται επιπλέον αμοιβή για το διοικητικό του έργο ως Διευθυντής. Έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

- α) Συγκαλεί σε συνεδρίαση τη ΣΕ.
- β) Καταρτίζει την ημερήσια διάταξη των εν λόγω συνεδριάσεων, λαμβάνοντας υπόψη εισηγήσεις των μελών και οργάνων του ΠΜΣ.
- γ) Εισηγείται για την αναπλήρωση μελών επιτροπών λόγω κένωσης θέσης.
- δ) Έχει την ευθύνη σύνταξης του προϋπολογισμού και απολογισμού του Προγράμματος, τους οποίους υποβάλλει στη Συνέλευση.
- ε) Ο Διευθυντής του ΠΜΣ ως Επιστημονικός Υπεύθυνος του αντίστοιχου έργου είναι αρμόδιος για την παρακολούθηση και την εκτέλεση του εγκεκριμένου προϋπολογισμού όπως επίσης για την έκδοση των εντολών πληρωμής των σχετικών δαπανών, την υπογραφή των εντολών πληρωμής και τη συνυπογραφή των συμβάσεων ανάθεσης έργου.

Ο Αναπληρωτής Διευθυντής του ΠΜΣ είναι Καθηγητής ή Αναπληρωτής Καθηγητής και εκπληρώνει τα καθήκοντα του Διευθυντή σε περίπτωση απουσίας του.

Τη διοικητική και γραμματειακή υποστήριξη του ΠΜΣ «Αναλογιστική Επιστήμη και Διαχείριση Κινδύνων» αναλαμβάνει η Γραμματεία Τμήματος.

Οι διοικητικοί υπάλληλοι που υποστηρίζουν τα ΠΜΣ εκτός ωρών εργασίας τους στο Πανεπιστήμιο, καθώς και αυτοί στους οποίους έχει ανατεθεί έργο σχετικά με τα ΠΜΣ, δύνανται να αμείβονται για τις υπηρεσίες που παρέχουν.

Άρθρο 5 **Κατηγορίες εισακτέων**

Στο ΠΜΣ γίνονται δεκτοί κάτοχοι τίτλου πρώτου κύκλου σπουδών Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή ομοταγών ιδρυμάτων της αλλοδαπής σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 34 του Ν.4485/2017.

Τα μέλη των κατηγοριών Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. του Πανεπιστημίου Πειραιώς που πληρούν τις προϋποθέσεις της προηγούμενης παραγράφου, μπορούν μετά από αίτησή τους να γίνουν δεκτοί ως υπεράριθμοι, και μόνο ένας κατ' έτος σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.4485/2017 άρθρο 34, παρ.8.

Η προκήρυξη αναρτάται στο δικτυακό τόπο του Πανεπιστημίου και του ΠΜΣ, και λαμβάνεται μέριμνα ενημέρωσης Τμημάτων με συναφή γνωστικά αντικείμενα σπουδών.

Το ΠΜΣ θα δέχεται μέχρι εκατό (100) φοιτητές ανά ακαδημαϊκό έτος και προγραμματίζεται να απασχολεί μέχρι είκοσι (20) συνολικά διδάσκοντες. Αυτό αντιστοιχεί σε έναν διδάσκοντα ανά 5 μεταπτυχιακούς φοιτητές.

Σημειώνεται ότι ο μέγιστος αριθμός μεταπτυχιακών φοιτητών που εγγράφονται στα ΠΜΣ του Τμήματος είναι περίπου εβδομήντα (70) ανά έτος σε σχέση και με τον αριθμό των περίπου τριακόσιοι (300) προπτυχιακών φοιτητών ανά έτος και των είκοσι (20) διδασκόντων του Τμήματος Στατιστικής και Ασφαλιστικής Επιστήμης του Πανεπιστημίου Πειραιώς.

Τα ανωτέρω στοιχεία δίνονται κατά προσέγγιση και ανταποκρίνονται στα δεδομένα του έτους σύνταξης του Κανονισμού.

Άρθρο 6

Κριτήρια και Διαδικασία Επιλογής Υποψηφίων για τα ΠΜΣ

Η επιλογή των εισακτέων στα ΠΜΣ γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 4485/2017 και τις ρυθμίσεις του παρόντος Κανονισμού Μεταπτυχιακών Σπουδών.

Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος δημοσιεύεται και αναρτάται στην ιστοσελίδα του Τμήματος και του Ιδρύματος προκήρυξη για την εισαγωγή μεταπτυχιακών φοιτητών στο ΠΜΣ. Στην προκήρυξη αναγράφονται όλες τις σχετικές λεπτομέρειες (ημερομηνίες και τόπος κατάθεσης της αίτησης, απαραίτητα δικαιολογητικά που πρέπει να τη συνοδεύουν, κ.ά.). Οι σχετικές αιτήσεις μαζί με τα απαραίτητα δικαιολογητικά κατατίθενται στην Γραμματεία του Τμήματος, σε προθεσμία που ορίζεται κατά την προκήρυξη και δύναται να παραταθεί με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος.

Τα απαιτούμενα δικαιολογητικά που υποβάλλονται από κάθε υποψήφιο είναι τα εξής:

1. Αίτηση υποβολής υποψηφιότητας
2. Αναλυτικό Βιογραφικό σημείωμα
3. Αντίγραφο πτυχίου ή βεβαίωση περάτωσης σπουδών
4. Πιστοποιητικό αναλυτικής βαθμολογίας, στο οποίο αναγράφεται και ο βαθμός πτυχίου.
5. Δύο συστατικές επιστολές, κατά προτίμηση από μέλη Δ.Ε.Π.
6. Αποδεικτικό γνώσης της Αγγλικής γλώσσας επιπέδου B2
7. (Φωτοτυπία δύο όψεων της αστυνομικής ταυτότητας

Πρόσθετα δικαιολογητικά καθορίζονται με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος.

Οι φοιτητές από Ιδρύματα της αλλοδαπής πρέπει να προσκομίσουν αναγνώριση του τίτλου σπουδών του πρώτου κύκλου ομοταγούς Ιδρύματος της αλλοδαπής από το Διεπιστημονικό Οργανισμό Αναγνώρισης Τίτλων Ακαδημαϊκών και Πληροφόρησης (Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.), σύμφωνα με το άρ.34, παρ. 7 του Ν. 4485/17.

Με εισήγηση της ΣΕ του ΠΜΣ ορίζεται κατ' έτος από τη Συνέλευση του Τμήματος, Επιτροπή Επιλογής Μεταπτυχιακών Φοιτητών (ΕΕΜΦ), η οποία αποτελείται από τρία (3) τουλάχιστον μέλη ΔΕΠ του Τμήματος του ιδίου ή συναφούς γνωστικού αντικείμενου με το γνωστικό αντικείμενο του ΠΜΣ "Αναλογιστική Επιστήμη και Διαχείριση Κινδύνων". Η ΕΕΜΦ αναλαμβάνει την αξιολόγηση των υποψηφίων μεταπτυχιακών φοιτητών και τους κατατάσσει κατά σειρά επιτυχίας. Η τελική επιλογή γίνεται από τη Συνέλευση του Τμήματος.

Η Συνέλευση του Τμήματος με απόφασή της ορίζει τη διαδικασία επιλογής φοιτητών.

Η διαδικασία επιλογής έχει ως εξής:

1) Η ΕΕΜΦ καταρτίζει έναν πλήρη κατάλογο όσων έχουν υποβάλει αίτηση.

2) Καλεί σε συνέντευξη όσους υποψηφίους αποφασισθεί να κληθούν. Η συνέντευξη γίνεται από τα μέλη της ΕΕΜΦ.

3) Για κάθε υποψήφιο διαμορφώνεται μία συνολική βαθμολογία στην κλίμακα 0-100.

Η ΕΕΜΦ μπορεί να αποφασίσει, μετά από σύμφωνη γνώμη της Συνέλευσης του Τμήματος, τη διεξαγωγή πρόσθετων (εσωτερικών) εξετάσεων για όλους ή για μερικούς υποψηφίους. Την ύλη και το χρόνο των εξετάσεων αυτών καθορίζει η ΕΕΜΦ.

Για την κατάταξη των υποψηφίων κατά ιεραρχική σειρά επιλογής υπάρχουν τρία (3) βασικά κριτήρια με αντίστοιχους συντελεστές από τα οποία προκύπτει αθροιστικά η συνολική βαθμολογία του υποψηφίου. Τα δύο πρώτα κριτήρια είναι κοινά για όλους τους υποψηφίους.

1^ο κριτήριο:

Ο βαθμός του πτυχίου. Η βαθμολογία του υποψηφίου με βάση αυτό το κριτήριο είναι ίση με το βαθμό του πτυχίου πολλαπλασιασμένο επί τέσσερα (4).

2^ο κριτήριο:

Ο βαθμός που θα λάβει ο υποψήφιος έπειτα από προσωπική συνέντευξη που θα κληθεί να δώσει ενώπιον της ΕΕΜΦ. Η βαθμολογία του υποψηφίου με βάση αυτό το κριτήριο είναι ίση με το βαθμό της συνέντευξης (με άριστα το δέκα (10)) πολλαπλασιασμένο επί τρία (3). Στοιχεία τα οποία συνεκτιμούνται για τη διαμόρφωση της βαθμολογίας της συνέντευξης είναι οι συστατικές επιστολές, η επίδοση σε προπτυχιακά μαθήματα σχετικά με το ΠΜΣ (εκτός των μαθημάτων που αναφέρονται στο 3ο κριτήριο παρακάτω), τυχόν επιστημονικές δημοσιεύσεις,

διπλωματικές εργασίες (όπου αυτές προβλέπονται σε προπτυχιακό επίπεδο), μεταπτυχιακοί τίτλοι, προϋπηρεσία σε θέσεις σχετικές με το αντικείμενο του ΠΜΣ, κτλ.

3^ο κριτήριο:

Το 3ο κριτήριο επιλογής δεν είναι κοινό για όλους τους υποψηφίους και καθορίζεται ανάλογα με το Τμήμα αποφοίτησης του υποψηφίου και το αντίστοιχο υπόβαθρό του σε προπτυχιακά μαθήματα που έχει διδαχθεί στη Στατιστική – Πιθανότητες και στον Αναλογισμό.

Η Συνέλευση του Τμήματος με απόφασή της ορίζει τους επιμέρους συντελεστές βαρύτητας για τα τρία (3) κριτήρια.

Οι επιτυχόντες θα πρέπει να εγγραφούν στη Γραμματεία του ΠΜΣ εντός των προκαθορισμένων ημερομηνιών που καθορίζει η Γραμματεία του Τμήματος ύστερα από απόφαση της Συνέλευσης.

Σε περίπτωση μη εγγραφής ενός ή περισσότερων φοιτητών, θα κληθούν αν υπάρχουν, οι επιλαχόντες, με βάση τη σειρά τους στον εγκεκριμένο αξιολογικό πίνακα, να εγγραφούν στο Πρόγραμμα.

Άρθρο 7 Διάρκεια Σπουδών - Όροι Φοίτησης

Η κανονική διάρκεια φοίτησης στο ΠΜΣ πλήρους φοίτησης που οδηγεί στη λήψη Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΔΜΣ) ορίζεται σε τρία (3) ακαδημαϊκά εξάμηνα, στα οποία περιλαμβάνεται και ο χρόνος εκπόνησης Διπλωματικής Εργασίας (ΔΕ) και σε δύο επιπλέον εξάμηνα για το πρόγραμμα μερικής φοίτησης.

Κάθε μεταπτυχιακός φοιτητής συμμετέχει στο ΠΜΣ κατά δήλωσή του, είτε στο πρόγραμμα πλήρους φοίτησης είτε στο πρόγραμμα μερικής φοίτησης. Μετάβαση από το πρόγραμμα πλήρους φοίτησης στο πρόγραμμα μερικής φοίτησης ή το αντίστροφο δεν επιτρέπεται. Κάθε μεταπτυχιακός φοιτητής του προγράμματος πλήρους φοίτησης οφείλει να ολοκληρώσει τις σπουδές του (συμπλήρωση ενενήντα (90) πιστωτικών μονάδων) μέχρι και την εξεταστική περίοδο του Σεπτεμβρίου αμέσως μετά τη λήξη του δεύτερου έτους σπουδών, ενώ κάθε μεταπτυχιακός φοιτητής του προγράμματος μερικής φοίτησης οφείλει να ολοκληρώσει τις σπουδές του (συμπλήρωση ενενήντα (90) πιστωτικών μονάδων) μέχρι και την εξεταστική περίοδο του Σεπτεμβρίου αμέσως μετά τη λήξη του τρίτου έτους σπουδών. Σε αντίθετη περίπτωση, και εφόσον δεν παραταθούν οι σπουδές του, διαγράφεται από το μητρώο των μεταπτυχιακών φοιτητών του ΠΜΣ.

Για σοβαρούς λόγους η Συνέλευση του Τμήματος μπορεί να παρατείνει τις σπουδές ενός φοιτητή, μετά από αίτησή του, για δύο (2) το πολύ διδακτικά εξάμηνα. Με τη λήξη και αυτής

της παράτασης ο φοιτητής διαγράφεται από το μητρώο των μεταπτυχιακών φοιτητών εφόσον δεν έχει ολοκληρώσει τις σπουδές του.

Ο ανώτατος επιτρεπόμενος χρόνος ολοκλήρωσης των σπουδών ορίζεται σε έξι (6) ακαδημαϊκά εξάμηνα για το πρόγραμμα πλήρους φοίτησης και σε οκτώ (8) ακαδημαϊκά εξάμηνα για το πρόγραμμα μερικής φοίτησης.

Η Συνέλευση του Τμήματος μπορεί να εγκρίνει την προσωρινή αναστολή των σπουδών ενός μεταπτυχιακού φοιτητή για δύο (2) διαδοχικά διδακτικά εξάμηνα ακριβώς, μετά από τεκμηριωμένη και συνοδευόμενη από όλα τα απαραίτητα δικαιολογητικά αίτησή του. Η έναρξη της προσωρινής αναστολής μπορεί να γίνει μόνο κατά την έναρξη ενός εκ των τριών πρώτων εξαμήνων σπουδών. Οι φοιτητές που έχουν συμπληρώσει τα τρία (3) εξάμηνα σπουδών τους δύναται να ζητήσουν προσωρινή αναστολή σπουδών που δεν υπερβαίνει τα δύο (2) συνεχόμενα εξάμηνα. Ο χρόνος διακοπής των σπουδών δεν προσμετράται στην ανώτατη διάρκεια φοίτησης.

Άρθρο 8 **Δομή και Λειτουργία του ΠΜΣ**

1. Τα μαθήματα του ΠΜΣ είναι εξαμηνιαία και περιλαμβάνουν θεωρητική διδασκαλία, φροντιστηριακές ασκήσεις και πρακτική άσκηση επί των διδασκομένων αντικειμένων σε εργαστήριο, με χρήση προγραμμάτων ηλεκτρονικών υπολογιστών.
2. Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος και σύμφωνα με όσα ορίζονται ειδικότερα στον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών, είναι δυνατή η διδασκαλία μαθημάτων με μέσα εξ αποστάσεως εκπαίδευσης σε ποσοστό το πολύ 35% του συνολικού ποσοστού των προσφερομένων μαθημάτων.
3. Η γλώσσα διδασκαλίας των μαθημάτων του ΠΜΣ, της συγγραφής εργασιών, της συγγραφής της ΔΕ, της εξέτασης των μαθημάτων κλπ. είναι η Ελληνική. Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος είναι δυνατόν η γλώσσα διδασκαλίας ορισμένων μαθημάτων όπως και η συγγραφή της Διπλωματικής Εργασίας να είναι η Αγγλική.
4. Τα μαθήματα χωρίζονται σε Υποχρεωτικά (Υ) και Επιλογής (Ε).
5. Για την απόκτηση του ΔΜΣ απαιτείται η επιτυχής συμπλήρωση ενενήντα (90) πιστωτικών μονάδων του Ευρωπαϊκού Συστήματος Μεταφοράς και Συσώρευσης Πιστωτικών Μονάδων (ECTS).
6. Ο τρόπος συμπλήρωσης των ενενήντα (90) πιστωτικών μονάδων για το πρόγραμμα της πλήρους φοίτησης είναι οι εξής:
(α) Παρακολούθηση και επιτυχής εξέταση σε δώδεκα (12) μαθήματα εκ των οποίων τα έξι (6)

είναι Υποχρεωτικά και τα υπόλοιπα έξι (6) Επιλογής. Στα μαθήματα αυτά αντιστοιχούν συνολικά εβδομήντα δύο (72) πιστωτικές μονάδες.

Ο τρόπος συμπλήρωσης των 72 πιστωτικών μονάδων προκύπτει από την επιτυχή παρακολούθηση και εξέταση:

(α1) Τριών (3) Υποχρεωτικών (Υ) μαθημάτων και δύο (2) μαθημάτων Επιλογής (Ε) του Α' Εξαμήνου, τα οποία αντιστοιχούν συνολικά σε τριάντα (30) πιστωτικές μονάδες (ECTS).

(α2) Τριών (3) Υποχρεωτικών (Υ) μαθημάτων και δύο (2) μαθημάτων Επιλογής (Ε) του Β' Εξαμήνου, τα οποία αντιστοιχούν συνολικά σε τριάντα (30) πιστωτικές μονάδες (ECTS).

(α3) Δύο (2) μαθημάτων Επιλογής (Ε) του Γ' Εξαμήνου, τα οποία αντιστοιχούν συνολικά σε δώδεκα (12) πιστωτικές μονάδες (ECTS).

(β) Συγγραφή Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας μετά τη λήξη του Β' εξαμήνου σπουδών, η οποία αντιστοιχεί σε δεκαοκτώ (18) πιστωτικές μονάδες (ECTS).

7. Ο τρόπος συμπλήρωσης των ενενήντα (90) πιστωτικών μονάδων για το πρόγραμμα της μερικής φοίτησης είναι οι εξής:

(α) Παρακολούθηση και επιτυχής εξέταση σε δώδεκα (12) μαθήματα εκ των οποίων τα έξι (6) είναι Υποχρεωτικά και τα υπόλοιπα έξι (6) Επιλογής. Στα μαθήματα αυτά αντιστοιχούν συνολικά εβδομήντα δύο (72) πιστωτικές μονάδες.

Ο τρόπος συμπλήρωσης των 72 πιστωτικών μονάδων προκύπτει από την επιτυχή παρακολούθηση και εξέταση:

(α1) Δύο (2) Υποχρεωτικών (Υ) μαθημάτων και ενός (1) μαθήματος Επιλογής (Ε) του Α' Εξαμήνου, τα οποία αντιστοιχούν συνολικά σε δεκαοκτώ (18) πιστωτικές μονάδες (ECTS).

(α2) Δύο (2) Υποχρεωτικών (Υ) μαθημάτων και ενός (1) μαθήματος Επιλογής (Ε) του Β' Εξαμήνου, τα οποία αντιστοιχούν συνολικά σε δεκαοκτώ (18) πιστωτικές μονάδες (ECTS).

(α3) Ενόσ (1) Υποχρεωτικού (Υ) μαθήματος και δύο (2) μαθημάτων Επιλογής (Ε) του Γ' Εξαμήνου, τα οποία αντιστοιχούν συνολικά σε δεκαοκτώ (18) πιστωτικές μονάδες (ECTS).

(α4) Ενόσ (1) Υποχρεωτικού (Υ) μαθήματος και δύο (2) μαθημάτων Επιλογής (Ε) του Δ' Εξαμήνου, τα οποία αντιστοιχούν συνολικά σε δεκαοκτώ (18) πιστωτικές μονάδες (ECTS).

(β) Συγγραφή Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας μετά τη λήξη του Δ' εξαμήνου σπουδών, η οποία αντιστοιχεί σε δεκαοκτώ (18) πιστωτικές μονάδες (ECTS).

Αναλυτικά η δομή του προγράμματος μαθημάτων του ΠΜΣ και η κατανομή τους ανά εξάμηνο, παρουσιάζονται στον ακόλουθο πίνακα, όπου (Υ) αντιστοιχεί σε Υποχρεωτικό μάθημα και όπου (Ε) αντιστοιχεί σε μάθημα Επιλογής.

I. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΛΗΡΟΥΣ ΦΟΙΤΗΣΗΣ

Α' ΕΞΑΜΗΝΟ

α/α	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποχρεωτικά (Υ) Επιλογής (Ε)	Πιστωτικές μονάδες	Διδακτικές ώρες
1	Αρχές Οικονομίας και Χρηματοοικονομικά Μαθηματικά	Υ	6	36
2	Ζημιοκατανομές και Θεωρία Ακραίων Τιμών	Υ	6	36
3	Συμβάντα Ζωής και Θανάτου I	Υ	6	36
4	Διαχείριση Κινδύνων	Ε	6	36
5	Στατιστικές Μέθοδοι στον Αναλογισμό και στη Διαχείριση Κινδύνων	Ε	6	36
6	Γλώσσα Προγραμματισμού R με εφαρμογές στον Αναλογισμό	Ε	6	36

Β' ΕΞΑΜΗΝΟ

α/α	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποχρεωτικά (Υ) Επιλογής (Ε)	Πιστωτικές μονάδες	Διδακτικές ώρες
7	Θεωρία Κινδύνου I	Υ	6	36
8	Πιστωτικός Κίνδυνος	Υ	6	36
9	Ασφαλίσεις Ζημιών	Υ	6	36
10	Λειτουργικοί κίνδυνοι και Κίνδυνοι Αγοράς	Ε	6	36
11	Συμβάντα Ζωής και Θανάτου II	Ε	6	36
12	Ασφαλίσεις Υγείας	Ε	6	36
13	Αναλογιστικά Πρότυπα Επιβίωσης	Ε	6	36
14	Στοχαστικά Χρηματοοικονομικά Πρότυπα	Ε	6	36

Γ' ΕΞΑΜΗΝΟ

α/α	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποχρεωτικά (Υ) Επιλογής (Ε)	Πιστωτικές μονάδες	Διδακτικές ώρες
15	Ασφαλίσεις Ζωής	Ε	6	36
16	Θεωρία Αξιοπιστίας Χαρτοφυλακίου	Ε	6	36
17	Συνταξιοδοτικά Σχήματα και Κοινωνική Ασφάλιση	Ε	6	36
18	Θεωρία Κινδύνου II	Ε	6	36
19	Αναλογιστικές Μελέτες και Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα	Ε	6	36
20	Αναλογιστική Διαχείριση Κινδύνων και Φερεγγυότητα II	Ε	6	36
21	Πρακτική Άσκηση*	Ε	6	36
22	Διπλωματική Εργασία		18	

Το μάθημα που εμφανίζεται με (*) δεν λαμβάνεται υπόψη στο γενικό βαθμό διπλώματος, ούτε και αποτελεί προϋπόθεση για την απόκτησή του. Οι πιστωτικές μονάδες (ECTS) του

μαθήματος δεν προσμετρώνται στο σύνολο των ενενήντα (90) πιστωτικών μονάδων που απαιτούνται για την απόκτηση του μεταπτυχιακού διπλώματος.

II. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΡΙΚΗΣ ΦΟΙΤΗΣΗΣ

Α' ΕΞΑΜΗΝΟ			
A/A	Τίτλος Μαθήματος	Πιστωτικές μονάδες	Διδακτικές ώρες
1	Αρχές Οικονομίας και Χρηματοοικονομικά Μαθηματικά	6	36
2	Συμβάντα Ζωής και Θανάτου I	6	36
3	1 Μάθημα Επιλογής από τον πίνακα Α	6	36
Β' ΕΞΑΜΗΝΟ			
A/A	Τίτλος Μαθήματος	Πιστωτικές μονάδες	
1	Θεωρία Κινδύνου I	6	36
2	Πιστωτικός Κίνδυνος	6	36
3	1 Μάθημα Επιλογής από τον πίνακα Β	6	36
Γ' ΕΞΑΜΗΝΟ			
A/A	Τίτλος Μαθήματος	Πιστωτικές μονάδες	
1	Ζημιοκατανομές και Θεωρία Ακραίων Τιμών	6	36
2	2 Μαθήματα Επιλογής από τον πίνακα Γ	2x6	2x36
Δ' ΕΞΑΜΗΝΟ			
A/A	Τίτλος Μαθήματος	Πιστωτικές μονάδες	
1	Ασφαλίσεις Ζημιών	6	36
2	2 Μαθήματα Επιλογής από τον πίνακα Β	2x6	2x36
Ε' ΕΞΑΜΗΝΟ			
A/A	Τίτλος Μαθήματος	Πιστωτικές μονάδες	
1	Διπλωματική Εργασία	18	
2	Πρακτική Άσκηση*	6	36
ΣΥΝΟΛΟ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ		90	

Το μάθημα που εμφανίζεται με (*) δεν λαμβάνεται υπόψη στο γενικό βαθμό διπλώματος, ούτε και αποτελεί προϋπόθεση για την απόκτησή του. Οι πιστωτικές μονάδες (ECTS) του μαθήματος δεν προσμετρώνται στο σύνολο των ενενήντα (90) πιστωτικών μονάδων που απαιτούνται για την απόκτηση του μεταπτυχιακού διπλώματος.

ΠΙΝΑΚΑΣ Α. Κατάλογος Μαθημάτων Επιλογής Α Εξαμήνου

A/A	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ
1	Διαχείριση Κινδύνων

2	Στατιστικές Μέθοδοι στον Αναλογισμό και στη Διαχείριση Κινδύνων
3	Γλώσσα Προγραμματισμού R με εφαρμογές στον Αναλογισμό

ΠΙΝΑΚΑΣ Β. Κατάλογος Μαθημάτων Επιλογής Β και Δ Εξαμήνου

A/A	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ
1	Λειτουργικοί κίνδυνοι και Κίνδυνοι Αγοράς
2	Συμβάντα Ζωής και Θανάτου II
3	Ασφαλίσεις Υγείας
4	Αναλογιστικά Πρότυπα Επιβίωσης
5	Στοχαστικά Χρηματοοικονομικά Πρότυπα

ΠΙΝΑΚΑΣ Γ. Κατάλογος Μαθημάτων Επιλογής Γ Εξαμήνου

A/A	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ
1	Ασφαλίσεις Ζωής
2	Θεωρία Αξιοπιστίας Χαρτοφυλακίου
3	Συνταξιοδοτικά Σχήματα και Κοινωνική Ασφάλιση
4	Θεωρία Κινδύνου II
5	Αναλογιστικές Μελέτες και Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα
6	Αναλογιστική Διαχείριση Κινδύνων και Φερεγγυότητα II

Τροποποίηση των προγραμμάτων σπουδών (πλήρους ή και μερικής φοίτησης) καθώς και ανακατανομή των μαθημάτων μεταξύ των εξαμήνων μπορεί να γίνει με αποφάσεις των αρμοδίων οργάνων και θα περιλαμβάνονται στον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών.

(α) Κάθε μεταπτυχιακός φοιτητής οφείλει να παρακολουθήσει επιτυχώς έναν αριθμό από τα προσφερόμενα μεταπτυχιακά μαθήματα. Η παρακολούθηση όλων αυτών των μαθημάτων είναι υποχρεωτική και διαπιστώνεται με ευθύνη των διδασκόντων.

Ένας μεταπτυχιακός φοιτητής θεωρείται ότι έχει παρακολουθήσει κάποιο μάθημα (και επομένως έχει δικαίωμα συμμετοχής στις εξετάσεις) μόνο αν έχει παρακολουθήσει τουλάχιστον το 75% των ωρών διδασκαλίας του μαθήματος (παραδόσεις, ασκήσεις, εργαστήρια). Σε αντίθετη περίπτωση θεωρείται αποτυχών στο μάθημα αυτό και υποχρεούται να το επαναλάβει. Για τα μαθήματα επιλογής, αν ο φοιτητής αποτύχει ή δεν προσέλθει στις εξετάσεις, έχει τη δυνατότητα να μην τα επαναλάβει αλλά να επιλέξει κάποια άλλα από τα προσφερόμενα μαθήματα επιλογής. Η τελική αξιολόγηση στα επιμέρους μαθήματα γίνεται με γραπτές εξετάσεις. Στον τελικό βαθμό (κλίμακα 0-10) μπορεί να συνυπολογίζεται κατά την κρίση του διδάσκοντος ο βαθμός σε ενδεχόμενη υποχρεωτική ή προαιρετική εργασία στο πλαίσιο του μαθήματος.

(β) Οι φοιτητές του ΠΜΣ υποχρεούνται να δηλώνουν τον ακριβή και όχι μεγαλύτερο αριθμό μαθημάτων επιλογής από αυτόν που προβλέπεται στην αρχή κάθε εξαμήνου, πριν την

έναρξη διδασκαλίας των μαθημάτων. Για να διδαχθεί ένα μάθημα επιλογής του ΠΜΣ, απαραίτητη προϋπόθεση είναι να έχει δηλωθεί ότι θα το παρακολουθήσουν τουλάχιστον το 20% των εγγεγραμμένων μεταπτυχιακών φοιτητών ανά έτος εισαγωγής πλήρους και μερικής φοίτησης. Ο εν λόγω αριθμός δύναται να τροποποιηθεί με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος μετά από εισήγηση της ΣΕ. Αν κάποια από τα μαθήματα επιλογής που έχουν δηλωθεί από τους μεταπτυχιακούς φοιτητές δεν προσφερθούν, τότε η Γραμματεία ενημερώνει τους ενδιαφερόμενους φοιτητές ποια από τα μαθήματα επιλογής θα διδαχθούν. Οι φοιτητές οφείλουν να αντικαταστήσουν με νέα δήλωσή τους τα μαθήματα επιλογής που δήλωσαν και δεν θα προσφερθούν, με κάποια από τα μαθήματα που θα διδαχθούν. Η παρακολούθηση των μαθημάτων επιλογής είναι υποχρεωτική.

Μετά την ολοκλήρωση αυτής της διαδικασίας, οι φοιτητές του ΠΜΣ μπορούν να υποβάλουν νέα δήλωση στη Γραμματεία του Τμήματος για να παρακολουθήσουν και να εξεταστούν συνολικά το πολύ σε δύο (2) επιπλέον μαθήματα επιλογής (από εκείνα που θα διδαχθούν), πέραν εκείνων που απαιτούνται για τη συμπλήρωση των απαραίτητων ΔΜ για τη λήψη του ΔΜΣ. Για αυτά τα επιπλέον μαθήματα θα δίνεται βεβαίωση επιτυχούς εξέτασης μέσω της αναλυτικής βαθμολογίας, με την υποσημείωση ότι τα μαθήματα αυτά δεν υπολογίζονται στον βαθμό πτυχίου, ούτε προσμετρώνται στο σύνολο των πιστωτικών μονάδων.

Η ΣΕ δύναται να περιορίζει τον αριθμό των σπουδαστών που ζητούν να παρακολουθήσουν επιπλέον μαθήματα, στην περίπτωση που ο αριθμός των συμμετεχόντων σπουδαστών σε κάποιο ή κάποια μαθήματα είναι μεγάλος και εκτιμάται ότι θα έχει δυσμενείς επιπτώσεις στην ομαλή διεξαγωγή του μαθήματος.

(γ) Σε περίπτωση μη επιτυχούς εξέτασης σε ένα υποχρεωτικό μάθημα κατά την εξεταστική περίοδο Φεβρουαρίου ή Ιουνίου, παρέχεται η δυνατότητα στον φοιτητή να επανεξετασθεί στο ίδιο μάθημα κατά την επαναληπτική εξεταστική περίοδο του Σεπτεμβρίου. Σε περίπτωση μη επιτυχούς εξέτασης μέχρι και την περίοδο Σεπτεμβρίου εξετάζεται, ύστερα από αίτησή του φοιτητή, από τριμελή επιτροπή μελών Δ.Ε.Π. της Σχολής, οι οποίοι έχουν το ίδιο ή συναφές γνωστικό αντικείμενο με το εξεταζόμενο μάθημα και ορίζονται από τη Συνέλευση του Τμήματος. Από την επιτροπή εξαιρείται της εξέτασης ο υπεύθυνος διδάσκων.

Σε περίπτωση μη επιτυχούς εξέτασης σε ένα μάθημα επιλογής κατά την εξεταστική περίοδο Φεβρουαρίου ή Ιουνίου, παρέχεται η δυνατότητα να επανεξετασθεί στο ίδιο μάθημα κατά την επαναληπτική εξεταστική περίοδο του Σεπτεμβρίου. Σε περίπτωση μη επιτυχούς εξέτασης και κατά την επαναληπτική εξεταστική περίοδο του Σεπτεμβρίου, ο φοιτητής μπορεί είτε να δηλώσει ξανά το εν λόγω μάθημα το επόμενο ακαδημαϊκό έτος είτε να το αντικαταστήσει με άλλο μάθημα επιλογής από αυτά που προσφέρονται από το ΠΜΣ.

Φοιτητής που ακολουθεί το πρόγραμμα της πλήρους φοίτησης, αν μέχρι και την περίοδο

Σεπτεμβρίου αποτύχει σε περισσότερα από δύο (2) μαθήματα σε κάποιο από τα δύο πρώτα εξάμηνα, τότε διαγράφεται από το ΠΜΣ. Σε περίπτωση διαγραφής ενός μεταπτυχιακού φοιτητή, παρέχεται από τη Γραμματεία σχετική βεβαίωση στην οποία αναγράφονται τα μαθήματα και η σχετική βαθμολογία στα οποία έχει εξεταστεί επιτυχώς ο μεταπτυχιακός φοιτητής. Η Συνέλευση του Τμήματος μπορεί να εξετάζει και να αποφασίζει την εξαίρεση φοιτητών από τον παραπάνω κανόνα λόγω διαπιστωμένης ανωτέρας βίας.

Σε περίπτωση που κάποιος φοιτητής λόγω διαπιστωμένης ανωτέρας βίας που αποδεικνύεται με επίσημα έγγραφα (π.χ. ασθένεια η οποία αποδεικνύεται με επίσημα έγγραφα δημοσίου νοσοκομείου) δεν μπορεί να προσέλθει στις προβλεπόμενες εξετάσεις, υπάρχει η δυνατότητα μετά από αίτησή του στη ΣΕ, να εξετασθεί από το διδάσκοντα του εν λόγω μαθήματος εντός εύλογου χρονικού διαστήματος.

(δ) Κάθε μεταπτυχιακός φοιτητής, που ακολουθεί το πρόγραμμα της πλήρους φοίτησης, μετά το τέλος του 2^{ου} εξαμήνου των σπουδών του, οφείλει να συγγράψει Διπλωματική Εργασία (ΔΕ) σε θέμα συναφές με τα γνωστικά αντικείμενα του ΠΜΣ. Κάθε μεταπτυχιακός φοιτητής, που ακολουθεί το πρόγραμμα της μερικής φοίτησης, μετά το τέλος του 4^{ου} εξαμήνου των σπουδών του, οφείλει να συγγράψει Διπλωματική Εργασία (ΔΕ) σε θέμα συναφές με τα γνωστικά αντικείμενα του ΠΜΣ. Για να δικαιούται ένας φοιτητής (πλήρους ή μερικής φοίτησης) να ξεκινήσει τη διαδικασία εκπόνησης ΔΕ θα πρέπει απαραίτητα να έχει εξεταστεί επιτυχώς σε έξι (6) τουλάχιστον μαθήματα.

Η Συνέλευση του Τμήματος μπορεί να εξετάζει και να αποφασίζει την εξαίρεση φοιτητών από τους προαναφερθέντες κανόνες λόγω διαπιστωμένης ανωτέρας βίας (π.χ. ασθένεια μεγάλης διάρκειας που αποδεικνύεται με επίσημα έγγραφα δημόσιων νοσοκομείων).

Κάθε ακαδημαϊκό έτος, διαμορφώνεται κατάλογος θεμάτων διπλωματικών εργασιών συναφών με τα γνωστικά αντικείμενα του ΠΜΣ μετά από προτάσεις των μελών ΔΕΠ του Τμήματος ή μελών ΔΕΠ άλλων ακαδημαϊκών Τμημάτων που διδάσκουν στο ΠΜΣ. Οι προτάσεις των μελών ΔΕΠ μπορούν να διαμορφώνονται και σε συνεννόηση με μεταπτυχιακούς φοιτητές. Ο κατάλογος των θεμάτων των διπλωματικών εργασιών μετά από εισήγηση της ΣΕ του ΠΜΣ, καταρτίζεται με έγκριση της Συνέλευσης του Τμήματος και γνωστοποιείται στους μεταπτυχιακούς φοιτητές μέσω της ιστοσελίδας του ΠΜΣ, το αργότερο μέχρι τον Μάιο κάθε ακαδημαϊκού έτους. Κάθε μεταπτυχιακός φοιτητής που δικαιούται να εκπονήσει διπλωματική εργασία επιλέγει ένα από τα θέματα με τη σύμφωνη γνώμη του μέλους ΔΕΠ που πρότεινε το θέμα, και στη συνέχεια υποβάλλει αίτηση στη Συνέλευση του Τμήματος για την ανάληψη του θέματος και τον ορισμό του επιβλέποντος της διπλωματικής εργασίας.

Για την εξέταση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας ορίζεται το αργότερο μέχρι τον επόμενο Ιούλιο, από τη Συνέλευση του Τμήματος Τριμελής Εξεταστική Επιτροπή (ΤΕΕ), στην

οποία συμμετέχουν ο επιβλέπων και δύο (2) άλλα μέλη ΔΕΠ σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

Ο φοιτητής επεξεργάζεται το θέμα και το παρουσιάζει σε ανοικτό σεμινάριο, ενώπιον της ΤΕΕ. Η ΤΕΕ βαθμολογεί την Διπλωματική Εργασία στην κλίμακα 5 έως 10 και υπογράφει γραπτή βεβαίωση με την οποία ο φοιτητής θεωρείται ότι έχει ολοκληρώσει την υποχρέωση της ΔΕ. Περαιτέρω προϋπόθεση για την απονομή του ΔΜΣ είναι η δακτυλογράφηση της ΔΕ, σύμφωνα με γενικές οδηγίες που έχουν εγκριθεί από τη Συνέλευση του Τμήματος. Υπεύθυνος για διαδικαστικά θέματα σχετικά με τη σύγκλιση της ΤΕΕ και την παρουσίαση της ΔΕ είναι ο αντίστοιχος επιβλέπων, οι υποχρεώσεις του οποίου ορίζονται ρητά με σχετική απόφαση της Σ.Ε. Οι μεταπτυχιακές διπλωματικές εργασίες εφόσον εγκριθούν από την εξεταστική επιτροπή, αναρτώνται υποχρεωτικά στον διαδικτυακό τόπο του Τμήματος (άρ. 34, παρ. 5 Ν.4485/17). Επίσης, γίνεται ηλεκτρονική κατάθεση της διπλωματικής εργασίας από τον ίδιο τον φοιτητή, στο Ιδρυματικό Αποθετήριο ΔΙΩΝΗ της Βιβλιοθήκης του Πανεπιστημίου Πειραιώς, σύμφωνα με απόφαση της Συγκλήτου. Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος δύναται να οριστεί γλώσσα συγγραφής της ΔΕ διαφορετική της Ελληνικής, κατόπιν αίτησης του ενδιαφερομένου μεταπτυχιακού φοιτητή.

(ε) Ο βαθμός του ΔΜΣ ορίζεται ως ο σταθμισμένος μέσος όρος των βαθμών των μαθημάτων που απαιτούνται για τη λήψη του ΔΜΣ και του βαθμού της Διπλωματικής Εργασίας. Οι συντελεστές στάθμισης ορίζονται σε ένα (1) για όλα τα μαθήματα (υποχρεωτικά και επιλογής) και τρία (3) για τη Διπλωματική Εργασία. Ο βαθμός του ΔΜΣ με ευθύνη της Γραμματείας, καταχωρείται στον ατομικό φάκελο του φοιτητή.

(ζ) Η Συνέλευση του Τμήματος μετά από εισήγηση της ΣΕ μπορεί να εξειδικεύσει περαιτέρω τις προϋποθέσεις απόκτησης του ΔΜΣ.

(η) Οι φοιτητές του ΠΜΣ δικαιούνται να ζητήσουν μία μόνο φορά την επανεξέτασή τους σε τέσσερα (4) το πολύ μαθήματα. Στην περίπτωση αυτή, θα ισχύει ο βαθμός της δεύτερης εξέτασης.

Άρθρο 9

Υποχρεώσεις και δικαιώματα μεταπτυχιακών φοιτητών

1. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές έχουν όλα τα δικαιώματα και τις παροχές που προβλέπονται για τους φοιτητές του Α΄ κύκλου σπουδών, πλην του δικαιώματος παροχής δωρεάν διδακτικών συγγραμμάτων. Το Ίδρυμα υποχρεούται να εξασφαλίσει στους φοιτητές με αναπηρία ή/και ειδικές ανάγκες προσβασιμότητα στα προτεινόμενα συγγράμματα και τη διδασκαλία (παρ.3, αρ.34, Ν.4485/2017).

2. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές καλούνται να συμμετέχουν και να παρακολουθούν σεμινάρια ερευνητικών ομάδων, επισκέψεις εργαστηρίων, συνέδρια/ημερίδες με γνωστικό αντικείμενο συναφές με αυτό του ΠΜΣ, διαλέξεις ή άλλες επιστημονικές εκδηλώσεις του ΠΜΣ κ.ά.

3. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές συμμετέχουν στα μαθήματα Πληροφοριακής Παιδείας που διεξάγει η βιβλιοθήκη που αφορούν: στρατηγικές αναζήτησης πληροφοριακών πηγών και αξιολόγηση αποτελεσμάτων (εγκυρότητα, επικαιρότητα, σχετικότητα), σύνταξη βιβλιογραφίας και πρότυπα βιβλιογραφικών αναφορών, δεοντολογία της πληροφορίας (αποφυγή λογοκλοπής) και αυτοαπόθεση των Διπλωματικών εργασιών στο Ιδρυματικό Αποθετήριο ΔΙΩΝΗ.

Άρθρο 10

Ακαδημαϊκό Ημερολόγιο, Επιβλέποντες

Ο Διευθυντής του ΠΜΣ παραδίδει σχέδια του ακαδημαϊκού ημερολογίου και των ωρολόγιων προγραμμάτων στο αρμόδιο Τμήμα της Διεύθυνσης Σπουδών, το οποίο τα εκδίδει λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες του ΠΜΣ.

Με την εγγραφή του στο ΠΜΣ ο φοιτητής παραλαμβάνει από τη Γραμματεία το ετήσιο Ακαδημαϊκό Ημερολόγιο του Προγράμματος, το οποίο περιλαμβάνει τις ημερομηνίες έναρξης και λήξης των διδακτικών περιόδων, τις περιόδους εξετάσεων, τις αργίες, κ.λπ.

Στην αρχή κάθε περιόδου ανακοινώνεται το Ωρολόγιο Πρόγραμμα της περιόδου στο οποίο περιλαμβάνονται οι ημέρες και ώρες διδασκαλίας των μαθημάτων, οι ημερομηνίες άλλων εκδηλώσεων ή υποχρεώσεων, κτλ.

Για κάθε μεταπτυχιακό φοιτητή ορίζεται από τη Συνέλευση του Τμήματος, ύστερα από πρόταση της ΣΕ, ένα μέλος ΔΕΠ ή ΕΠ ως ακαδημαϊκός σύμβουλος.

Άρθρο 11

Διεξαγωγή Εκπαιδευτικού Έργου – Καθήκοντα Διδασκόντων

Τα μέλη ΔΕΠ που επιθυμούν να διδάξουν μαθήματα του ΠΜΣ υποβάλλουν εκδήλωση ενδιαφέροντος στη ΣΕ, μετά από σχετική πρόσκληση που αποστέλλεται σε όλα τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος και τους εξωτερικούς συνεργάτες του Προγράμματος. Η ΣΕ καταρτίζει και εγκρίνει το πρόγραμμα διδασκαλίας και τους διδάσκοντες, κοινοποιεί δε τις αποφάσεις της για τις αναθέσεις διδασκαλίας στη Συνέλευση του Τμήματος η οποία και προβαίνει στην τελική επικύρωση. Για να διευκολυνθεί η διεθνοποίηση των ΠΜΣ (π.χ. πρόσκληση ξένων διδασκόντων) μέρος των μαθημάτων μπορεί να διδάσκεται σε άλλη επίσημη γλώσσα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Τη διδασκαλία των μαθημάτων του Προγράμματος μπορούν να αναλαμβάνουν:

1. μέλη ΔΕΠ του Τμήματος,
2. μέλη Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. του Τμήματος, κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος εκτός κι αν το γνωστικό τους αντικείμενο είναι εξαιρετικής και αδιαμφισβήτητης ιδιαιτερότητας για το οποίο δεν είναι δυνατή ή συνήθης η εκπόνηση διδακτορικής διατριβής,
3. ομότιμοι καθηγητές (άρ. 69, Ν.4386/2016) και αφυπηρετήσαντα μέλη ΔΕΠ του οικείου Τμήματος,
4. διδάσκοντες σύμφωνα με το π.δ. 407/1980 (Α' 112),
5. επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους είτε κάτοχους διδακτορικού διπλώματος είτε υποψήφιοι διδάκτορες είτε εξαιρετικής τεχνικής εμπειρίας, οι οποίοι μπορεί να απασχολούνται ως ακαδημαϊκοί υπότροφοι με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος και πράξη του Προέδρου του οικείου Τμήματος για τη διεξαγωγή διδακτικού και ερευνητικού έργου, καθοριζόμενοι με τη σύμβαση που υπογράφεται μεταξύ του ακαδημαϊκού υποτρόφου και του Πρύτανη του οικείου ΑΕΙ.

Εκτός των ανωτέρω με αιτιολογημένη απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος μπορεί να ανατεθεί διδασκαλία σε:

1. μέλη ΔΕΠ άλλων Τμημάτων του ίδιου ή άλλου ΑΕΙ,
2. ερευνητές από ερευνητικά κέντρα του αρ. 13Α, Ν. 4310/2014, της Ακαδημίας Αθηνών και του Ιδρύματος Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών,
3. επισκέπτες καταξιωμένους επιστήμονες από την ημεδαπή ή την αλλοδαπή, που έχουν θέση ή προσόντα καθηγητή ή ερευνητή σε ερευνητικό κέντρο, καλλιτέχνες ή επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους με εξειδικευμένες γνώσεις ή σχετική εμπειρία στο γνωστικό αντικείμενο του ΠΜΣ,
4. επισκέπτες μεταδιδακτορικούς ερευνητές, Έλληνες ή αλλοδαπούς νέους επιστήμονες, κάτοχους διδακτορικού διπλώματος (παρ.7, άρ. 16, Ν.4009/2011)
5. ή γίνονται νέες προσλήψεις/συμβάσεις σύμφωνα με τα ανωτέρω (παρ. 1, 2, 5 & 6, αρ. 36, Ν.4485/2017).

Για την ανάπτυξη ειδικών θεμάτων μπορούν να προσκαλούνται επιστήμονες ή στελέχη αναγνωρισμένου κύρους, οι οποίοι διαθέτουν εξειδικευμένες γνώσεις ή αυξημένη εμπειρία στα αντικείμενα του ΠΜΣ.

Φροντιστηριακές/εργαστηριακές ασκήσεις στο πλαίσιο μαθημάτων του ΠΜΣ μπορούν να ανατίθενται, εκτός των ανωτέρω και σε υποψήφιους διδάκτορες του Τμήματος Στατιστικής και Ασφαλιστικής Επιστήμης ή άλλων συναφών Τμημάτων του Πανεπιστημίου Πειραιώς ή άλλου ΑΕΙ.

Το μέλος ΔΕΠ που αναλαμβάνει τη διδασκαλία μαθήματος του ΠΜΣ υποχρεούται μετά από σχετικό αίτημα της ΣΕ να παραδίδει φάκελο διδασκαλίας (έντυπα ή ηλεκτρονικά) του μαθήματος ο οποίος θα περιέχει το σύνολο της πληροφορίας που έχει σχέση με το μάθημα (βιβλιογραφία, σημειώσεις διδασκαλίας, ασκήσεις, εργασίες, βαθμολογίες, κτλ.).

(α) Η Συνέλευση του Τμήματος ή/και η ΣΕ του ΠΜΣ δεν είναι υποχρεωμένες να αναθέτουν διδασκαλία σε όλα τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος, ούτε τα μέλη ΔΕΠ είναι υποχρεωμένα να παρέχουν τις υπηρεσίες τους στο ΠΜΣ, αν καλύπτουν τις υπό του νόμου προβλεπόμενες υποχρεώσεις τους στα προπτυχιακά προγράμματα σπουδών του Πανεπιστημίου Πειραιώς.

(β) Για την ολοκλήρωση της διδασκαλίας κάθε προσφερομένου μαθήματος ή σεμιναρίου του ΠΜΣ απαιτούνται δώδεκα (12) εβδομάδες διδασκαλίας. Για τη συμμετοχή στις γραπτές εξετάσεις ή για την χορήγηση βεβαίωσης παρακολούθησης του μαθήματος ή του σεμιναρίου, απαιτείται η παρακολούθηση των μαθημάτων στις εννέα (9) από τις δώδεκα (12) εβδομάδες.

Η βαθμολογία ενός μαθήματος θα πρέπει να ανακοινώνεται το πολύ ένα μήνα μετά την ημερομηνία εξέτασης του μαθήματος και το πολύ δύο εβδομάδες μετά το πέρας της εξεταστικής περιόδου. Το διδακτικό υλικό που κρίνεται απαραίτητο να προσφερθεί στους φοιτητές, θα πρέπει να παραδίδεται είτε ολοκληρωμένο κατά την έναρξη του μαθήματος, είτε τμηματικά κατά τη διάρκεια των παραδόσεων.

Άρθρο 12

Υποτροφίες - Βραβεία

Μετά από εισήγηση της ΣΕ, η Συνέλευση του Τμήματος αποφασίζει για τη χορήγηση το πολύ τριών (3) υποτροφιών κατ' έτος σε φοιτητές πλήρους φοίτησης του ΠΜΣ. Οι υποτροφίες αυτές χορηγούνται με τη μορφή απαλλαγής από τα τέλη φοίτησης.

Οι υποτροφίες δίνονται σε φοιτητές που καταβάλλουν τέλη φοίτησης, οι οποίοι διανύουν το Γ' εξαμήνο σπουδών τους και έχουν ολοκληρώσει τη φοίτηση του Β' εξαμήνου σπουδών. Για την κατάταξη των υποψηφίων υποτρόφων λαμβάνεται υπόψη ο απλός αριθμητικός μέσος όρος βαθμολογίας όλων των μαθημάτων που έχουν εξεταστεί επιτυχώς μέχρι και την περίοδο Σεπτεμβρίου του πρώτου έτους σπουδών.

Για να δικαιούται υποτροφία κάποιος φοιτητής θα πρέπει να έχει εξετασθεί επιτυχώς σε όλα τα μαθήματα του πρώτου έτους σπουδών που απαιτούνται για τη λήψη του ΔΜΣ. Στον φοιτητή που έχει επιτύχει το μεγαλύτερο μέσο όρο χορηγείται υποτροφία ίση με το ύψος των τελών φοίτησης ενός εξαμήνου, στο δεύτερο καλύτερο ίση με το 70% και στον τρίτο ίση με το 50%. Σε περίπτωση ισοβαθμίας θα γίνεται ισοκατανομή των προβλεπομένων ποσών στους υποψηφίους που ισοβαθμούν. Η Συνέλευση του Τμήματος, μετά από εισήγηση της ΣΕ, μπορεί

να τροποποιήσει τα παραπάνω ποσοστά ή να αποφασίσει τη μη χορήγηση υποτροφιών ανάλογα με τις οικονομικές δυνατότητες του ΠΜΣ.

Άρθρο 13

Ρύθμιση Οικονομικών Θεμάτων

α) Το ύψος των τελών φοίτησης προσδιορίζεται από τη Συνέλευση του Τμήματος και εγκρίνεται από τη Σύγκλητο. Κάθε φοιτητής καταβάλλει συνολικά τέλη φοίτησης ύψους 6.500 ευρώ. Κάθε φοιτητής του Προγράμματος Πλήρους Φοίτησης καταβάλλει τέλη φοίτησης 2200 ευρώ για το πρώτο και δεύτερο εξάμηνο και 2100 ευρώ για το τρίτο εξάμηνο, ενώ κάθε φοιτητής του Προγράμματος Μερικής Φοίτησης καταβάλλει τέλη φοίτησης 1300 ευρώ ανά διδακτικό εξάμηνο μέχρι της συμπλήρωσης 5 διδακτικών εξαμήνων. Η καταβολή των τελών φοίτησης γίνεται στην αρχή κάθε εξαμήνου. Σε περίπτωση μη τήρησης των οικονομικών του υποχρεώσεων ο φοιτητής διαγράφεται από το Πρόγραμμα.

Ο τρόπος καταβολής της προκαταβολής για κατοχύρωση θέσης (προεγγραφή στο ΠΜΣ) ορίζεται με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος.

β) Όποιος φοιτητής του Προγράμματος Πλήρους Φοίτησης έχει συμπληρώσει τα πρώτα τρία (3) εξάμηνα σπουδών καθώς και όποιος φοιτητής του Προγράμματος Μερικής Φοίτησης έχει συμπληρώσει τα πρώτα πέντε (5) εξάμηνα σπουδών και έχει εκκρεμότητες μαθημάτων για την ολοκλήρωση των απαραίτητων πιστωτικών μονάδων προς λήψη του ΔΜΣ καταβάλλει το ποσό των 250 ευρώ για κάθε μάθημα που παρακολουθεί και εξετάζεται.

γ) Σε περίπτωση που πρωτοετής φοιτητής δεν έχει ολοκληρώσει την εγγραφή του και επιθυμεί την επιστροφή του ποσού της προκαταβολής, με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος επιστρέφεται το εν λόγω ποσό, εφόσον ο φοιτητής το ζητήσει με αίτησή του εντός δέκα (10) ημερών μετά την κατάθεση της προκαταβολής. Αν η επιλογή του φοιτητή γίνει τον Σεπτέμβριο τότε η προκαταβολή δεν επιστρέφεται.

δ) Ολική επιστροφή των τελών φοίτησης του πρώτου εξαμήνου που κατέβαλλε φοιτητής για την εγγραφή του στο ΠΜΣ και δεν επιθυμεί να το παρακολουθήσει, είναι δυνατή να γίνει μόνο πριν την έναρξη των μαθημάτων, μετά από εισήγηση της ΣΕ του ΠΜΣ και απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος, μόνο σε περίπτωση σοβαρού κωλύματος του φοιτητή το οποίο προέκυψε μετά την ολοκλήρωση της εγγραφής του. Αυτό θα πρέπει να αποδεικνύεται με επίσημα δικαιολογητικά που κατατίθενται στη Γραμματεία του Τμήματος.

ε) Σε περίπτωση που εγγεγραμμένος φοιτητής αποχωρήσει οριστικά μετά την έναρξη των μαθημάτων του πρώτου εξαμήνου ή διαγραφεί από το ΠΜΣ, δεν επιστρέφονται τα καταβληθέντα τέλη φοίτησης.

(στ) Σε περίπτωση που η διπλωματική εργασία δεν παραδοθεί εντός της προκαθορισμένης ημερομηνίας ή στην περίπτωση που η παρουσίασή της αποδειχθεί ανεπιτυχής, ο φοιτητής υποχρεούται να εγγραφεί ένα (1) επιπλέον εξάμηνο καταβάλλοντας ένα ποσό ως τέλος εγγραφής, το ύψος του οποίου ορίζεται με απόφαση της Συνέλευσης. Σε κάθε περίπτωση ο φοιτητής, δεν δύναται να εγγραφεί σε περισσότερα από δύο εξάμηνα μετά την αρχική λήξη προθεσμίας παρουσίασης της διπλωματικής εργασίας. Αν ο φοιτητής εγγραφεί και σε δεύτερο επιπλέον εξάμηνο, τότε και για αυτό το εξάμηνο καταβάλλει ένα ποσό ως τέλος εγγραφής, το ύψος του οποίου ορίζεται με απόφαση της Συνέλευσης.

Άρθρο 14 Τίτλος Σπουδών

Το Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΔΜΣ) είναι δημόσιο έγγραφο. Ο τύπος του ορίζεται με απόφαση της Συγκλήτου. Το ΔΜΣ συντάσσεται στην ελληνική γλώσσα. Σε περίπτωση λειτουργίας αγγλόφωνου ΠΜΣ το ΔΜΣ συντάσσεται στην ελληνική και σε όποια άλλη γλώσσα αναφέρεται ρητά στην ιδρυτική απόφαση του ΠΜΣ.

Τα ΠΜΣ οδηγούν σε τίτλο σπουδών επιπέδου 7 σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Προσόντων (EQF) και το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων (ΕΠΠ).

Το ΔΜΣ που απονέμει το ΠΜΣ που διοργανώνεται από ένα Τμήμα υπογράφεται από τον Πρύτανη, τον Πρόεδρο του Τμήματος και τον Γραμματέα του Τμήματος.

Ο βαθμός του Διπλώματος χαρακτηρίζεται ως εξής: από 5 έως 6.49 ΚΑΛΩΣ, από 6.50 έως 8.49 ΛΙΑΝ ΚΑΛΩΣ και από 8.50 έως 10 ΑΡΙΣΤΑ.

Το βιβλίο διπλωματούχων μεταπτυχιακών φοιτητών υπογράφεται από τον Γραμματέα του Τμήματος, τον Πρόεδρο του Τμήματος και τον Πρύτανη του Πανεπιστημίου.

Στο ΔΜΣ επισυνάπτεται Παράρτημα Διπλώματος στην ελληνική και αγγλική γλώσσα σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 15 του Ν. 3374/2005 (ΦΕΚ 189, τ.Α') και της Υ.Α. Φ5/89656/Β3/13-8-07 (ΦΕΚ 1466, τ.Β').

Άρθρο 15 Ορκωμοσία

Φοιτητής/φοιτήτρια που ολοκλήρωσε επιτυχώς τις μεταπτυχιακές σπουδές του/της, ορκίζεται ενώπιον του Αντιπρύτανη ή του Κοσμήτορα ως εκπροσώπου του Πρύτανη και του Προέδρου του Τμήματος. Η ορκωμοσία δεν αποτελεί συστατικό τύπο της επιτυχούς περάτωσης των σπουδών, είναι όμως αναγκαία προϋπόθεση για τη χορήγηση του μεταπτυχιακού διπλώματος. Πριν από την ορκωμοσία μπορεί να χορηγείται στους αποφοίτους σχετική βεβαίωση επιτυχούς περάτωσης των μεταπτυχιακών σπουδών τους. Το τελετουργικό της ορκωμοσίας,

συμπεριλαμβανομένου του κειμένου του όρκου για τους αποφοίτους του ΠΜΣ, ορίζεται με απόφαση της Συγκλήτου.

Άρθρο 16

Διοικητική Υποστήριξη του ΠΜΣ

1. Διεύθυνση Προγραμμάτων – Υποχρεώσεις Διευθυντή

Ο Διευθυντής του ΠΜΣ θα πρέπει να είναι διαθέσιμος, αν ζητηθεί, για ενημέρωση της Συνέλευσης του Τμήματος για κάθε θέμα που αφορά στην αποτελεσματική λειτουργία του ΠΜΣ. Ο Διευθυντής του ΠΜΣ εισηγείται στη Συνέλευση του τμήματος για τα θέματα της αρμοδιότητάς της και μεριμνά για την εφαρμογή των αποφάσεών της.

Ο Διευθυντής είναι αρμόδιος για την σύνταξη του προϋπολογισμού και απολογισμού του Προγράμματος με τη σύμφωνη γνώμη της ΣΕ, τους οποίους υποβάλλει προς έγκριση στη Συνέλευση του Τμήματος. Ο Διευθυντής του ΠΜΣ, ως Επιστημονικός Υπεύθυνος του αντίστοιχου έργου, είναι αρμόδιος για την παρακολούθηση της εκτέλεσης του προϋπολογισμού, εκδίδει και υπογράφει τις εντολές πληρωμής των σχετικών δαπανών και συνυπογράφει τις συμβάσεις ανάθεσης έργου, σύμφωνα με τον εκάστοτε εγκεκριμένο προϋπολογισμό.

Κατά τη λήξη της θητείας της ΣΕ, με ευθύνη του απερχόμενου Διευθυντή, συντάσσεται αναλυτικός απολογισμός του ερευνητικού και εκπαιδευτικού έργου και των λοιπών δραστηριοτήτων του ΠΜΣ, ο οποίος κατατίθεται στο Τμήμα Στατιστικής και Ασφαλιστικής Επιστήμης (παρ. 2, άρ.44, Ν.4485/2017). Ο εν λόγω απολογισμός με ευθύνη της Κοσμητείας αποστέλλεται αμελλητί στα μέλη της ΕΣΕ (παρ. 5, άρ.44, Ν.4485/2017).

2. Υποχρεώσεις Γραμματείας

Τη διοικητική υποστήριξη του ΠΜΣ αναλαμβάνει η Γραμματεία του Τμήματος Στατιστικής και Ασφαλιστικής Επιστήμης, η οποία αποτελείται από όλους τους διοικητικούς υπαλλήλους της Γραμματείας του Τμήματος Στατιστικής και Ασφαλιστικής. Η Γραμματεία επιλαμβάνεται των διαφόρων θεμάτων λειτουργίας του ΠΜΣ (όπως, π.χ., εγγραφές μεταπτυχιακών φοιτητών, τήρηση φακέλων βαθμολογίας και διπλωματικών εργασιών των μεταπτυχιακών φοιτητών, χορήγηση πιστοποιητικών σπουδών και βεβαιώσεων).

Επίσης η Γραμματεία επιλαμβάνεται των θεμάτων λειτουργίας της ΣΕ (όπως, π.χ., διεκπεραιώνει θέματα που αφορούν στο διδακτικό προσωπικό, στην ενημέρωση μεταπτυχιακών φοιτητών, στο ωρολόγιο πρόγραμμα διδασκαλίας, τηρεί στατιστικά στοιχεία

σχετικά με το ΠΜΣ, κ.ά.).

Διοικητικοί υπάλληλοι της Γραμματείας καθώς και διοικητικοί υπάλληλοι του Πανεπιστημίου που δεν είναι μέλη της Γραμματείας, δύνανται να απασχολούνται με έργο σχετικά με το ΠΜΣ, εκτός των ωρών εργασίας τους στο Πανεπιστήμιο. Τα μέλη αυτά και οι διοικητικοί υπάλληλοι καθώς και οι εξωτερικοί συνεργάτες στους οποίους ανατίθεται έργο σχετικά με το ΠΜΣ, ορίζονται μετά από εισήγηση της ΣΕ του ΠΜΣ και απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος του Τμήματος Στατιστικής και Ασφαλιστικής Επιστήμης.

Οι διοικητικοί υπάλληλοι της Γραμματείας εκτός των προβλεπόμενων ωρών εργασίας τους στο Πανεπιστήμιο καθώς και αυτοί (διοικητικοί υπάλληλοι του Πανεπιστημίου που δεν είναι μέλη της Γραμματείας και εξωτερικοί συνεργάτες) στους οποίους έχει ανατεθεί έργο σχετικά με το ΠΜΣ, δύνανται να αμείβονται για τις υπηρεσίες που παρέχουν.

Άρθρο 17 **Χρηματοδότηση του ΠΜΣ**

Το κόστος λειτουργίας του ΠΜΣ καλύπτεται από τα τέλη φοίτησης των μεταπτυχιακών φοιτητών, το ύψος των οποίων ανέρχεται στο ποσό των 6.500 ευρώ, και ενδεχόμενα από άλλες πηγές χρηματοδότησης, όπως, π.χ., δωρεές, χορηγίες φορέων του δημοσίου ή ιδιωτικού τομέα, νομικών ή φυσικών προσώπων, παροχές, κληροδοτήματα, ερευνητικά προγράμματα της Ε.Ε. ή άλλων διεθνών οργανισμών, κ.λ.π.

Το 30% του ετησίου κόστους λειτουργίας του ΠΜΣ αφορά στην κάλυψη λειτουργικών εξόδων του Ιδρύματος.

Άρθρο 18 **Υλικοτεχνική Υποδομή ΠΜΣ**

Για τη λειτουργία του ΠΜΣ χρησιμοποιείται η υπάρχουσα υλικοτεχνική υποδομή (ή μέρος της υπάρχουσας υλικοτεχνικής υποδομής) του Πανεπιστημίου Πειραιώς και του Τμήματος (π.χ. αίθουσες διδασκαλίας, βιβλιοθήκη, εργαστήρια κλπ).

Άρθρο 19 **Αξιολόγηση ΠΜΣ**

Το ΠΜΣ ακολουθεί μεθόδους και διαδικασίες τακτικής εσωτερικής και εξωτερικής αξιολόγησης. Μεταξύ αυτών των μεθόδων περιλαμβάνονται οι ακόλουθες:

(α) Οι φοιτητές με τη λήξη κάθε εξαμήνου αξιολογούν συνολικά τα μαθήματα του ΠΜΣ που έχουν διδαχθεί στο συγκεκριμένο εξάμηνο ως προς το περιεχόμενο, τον τρόπο διδασκαλίας, τα προτεινόμενα συγγράμματα κ.τ.λ. Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης κοινοποιούνται στη ΣΕ και στον ενδιαφερόμενο διδάσκοντα με ευθύνη του Διευθυντή του ΠΜΣ.

(β) Ανά πενταετία και με ευθύνη του Διευθυντή του ΠΜΣ συλλέγονται στοιχεία ώστε να είναι δυνατή η σύγκριση του προγράμματος μαθημάτων και του περιεχομένου τους μεταξύ του οικείου ΠΜΣ και άλλων αντίστοιχων ΠΜΣ που προσφέρονται από Ιδρύματα του εξωτερικού γνωστά για την πρωτοπορία τους.

(γ) Με ευθύνη του Διευθυντή του ΠΜΣ διοργανώνονται, με σύμφωνη γνώμη της ΣΕ, ημερίδες με τη συμμετοχή ανώτατων στελεχών επιχειρήσεων, κρατικών υπηρεσιών ή άλλων οργανισμών με αντικείμενο τη συζήτηση – μελέτη των μαθημάτων του ΠΜΣ και των περιεχομένων του ώστε να εκτιμάται ο βαθμός στον οποίο συνδέεται το πρόγραμμα με την αγορά εργασίας και τις ανάγκες της οικονομίας γενικότερα.

Άρθρο 20

Ενημέρωση Φοιτητών

Κάθε υποψήφιος, πριν εγγραφεί, οφείλει να λαμβάνει γνώση αυτού του Κανονισμού και να δηλώνει εγγράφως ότι αποδέχεται τους κανόνες λειτουργίας του ΠΜΣ.

Άρθρο 21

Μεταβατικές Διατάξεις

Όσα θέματα δεν ρυθμίζονται στον παρόντα Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών θα ρυθμίζονται με αποφάσεις της Συνέλευσης του Τμήματος και της Συγκλήτου. Οι φοιτητές που εισήχθησαν έως και το ακαδημαϊκό έτος 2017-2018 θα περατώσουν τις σπουδές τους σύμφωνα με τις διατάξεις του προηγούμενου Κανονισμού.

Άρθρο 22

Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης εκτός αν ορίζεται διαφορετικά σε επιμέρους διατάξεις.

Η απόφαση να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Πειραιάς, ...(ημερομηνία)

Ο Πρύτανης

Καθηγητής Άγγελος Κότιος